

ben a pálmafák neonszpikés lombjai alatt, bazárok, szállodaköltemények, egyiptomi piramist, majd kínai tornyot idéző épületek közt kóborol: az Atlanti-óceánon, lába alatt vesztegelnek a NATO csatahajói.

A Kanári-szigetek egy darab különös Európa—Afrika partjainál. Ahogy Majtényi Erik bemutatja, az ember állandóan ráismerni vél e messzi földre. A szikla alagutakra, vörös földekre, a kiskocsmában a söntésnek könyökölve iszogatták a zöldes nem-tudom-micsoda féldécit,” egy asszony érthetetlen buzgalommal dörzsöl negyedórán át egy szintiszta műanyag mappát a színház lépcsőjén guggolva, a mellékutcában egy kreol arcú nő lármázik, miközben egy férfi jókat húz seprűvel a fejére: Majtényi Erik otthonosan mozog ebben a világban, szeme a milliónyi villanás közül kiválasztja magának a lényegest. S a fenti esetlegességek végül olyan képpé állnak össze, amivel semmi földrajz-könyv, vagy statisztikákkal tűzdelt bedekker sem érhet föl.

Elmúlik a hét nap véletlen bolyongásban, s Majtényi Erik olyan eleven, látomásokkal teli nyelven szól, hogy észrevétlenül leszünk útítársai a Kutyák szigetén. (*Kriterion, Bukarest, 1971.*)

PALOCSEY ZSIGMOND: NÁDIRINGÓ

Előbb azt hittem, hogy a szerző prózát ír horgászkalandjairól, aztán meg tudni véltem, hogy filmet perget vibráló szemem előtt: olyan hirtelen vágja a mondatokat, váltja a helyszíneket, s mossa egymásba a szereplők arcát. *Palocsay Zsigmond horgászbottal a kezében filmet ír: valóban különös műfaj. Persze hamar rájövök, hogy csak előítéleteim miatt botladozom a könyv első lapjain;*

így jó, így igaz ez az úti-élménybeszámoló, ahogy van. A táj, az élmény alakítja a műfajt: lehetsz foglalkozósodra nézve bárki, ha beleveszed magad egy kunyhóba a nádas kellős közepén, s lesed a kelő napot, a szűnyogok szeszélyes seregét, vadmadarak húzását, s közben jókat húzol a lipován pálínkákból s egyéb rejtélyes felhajtánivalókból, és mindenekfölött: megérezed a feszülő damil végén a hal húzását: költő leszel, s ha eddig is annak minősítettek, végre magad is elhiszed, hogy az vagy.

A tizenhetedik lapon kezdek megbárátkozni Palocsay Zsigmonddal. Tetszik az a mozdulata, ahogy a kis hajón válláról leemeli a Nagy Népit (ahogy pálínkásdemizsonját becézi), és töltögetni kezd a csöppet sem húzódozó matrózoknak, élükön persze a kapitánynak és az útítársaknak, akik szintén nem tudnak elzárkózni az ilyen örömtől, még a kedves doamnák (hölgyek) sem.

És innen már felszabadultan, műfaji bölcselkedések nélkül olvasom végig a könyvet, egészen a 94. lapig, s csak ott veszem észre szomorúan, hogy nincs tovább. De addig is 80 oldalon át vérbeli kalandokban van részem.

Mindenekelőtt: négy szemközt a természettel, napfénnel, halakkal, madarakkal. Másfél méteres csukák krodiltorka bukkán elő a vízből, pisztirángok, pérek és naphalak sütkéreznek a víztükrökben. Jégmadarak, nagykoák, szárcsák kapnak szárnyra a nádasból, s jócskán hullanak is alá a szorgos puskák működése nyomán. Nagy évések, ivások szemtanúi is lehetünk e könyv lapjain, s a természetbe feledkezett emberek kedves élcelődésével mosolygattat örökké az író. Békében, barátságban, szinte vagyonszűrségben élnek itt a több nyelvű emberek.

Érdekes, műfaj-talan könyv a Nádiringó. Lapjain erdélyi magyar költő vall a Duna-delta vidékéről: Európa délkeleti partjairól. (*Kriterion, Bukarest, 1971.*)

SZEPESI ATTILA